

زندگینامه یکی از پیشگامان صنعت خودرو

مردی کوچک با ایده هایی بزرگ

■ زمانیکه قصد راندن اتومبیلی را داشت می بایست بالش مخصوصی بر روی صندلی قرار داده تا بتواند از بالای دایره فرمان مسیر روبروی خود را بنگرد. مهندس ((جوزف مولر)) مردی کوچک اندام با ایده های بزرگ بود که مدتهای مدیدی سمت سرمهندس را در کمپانی مرسدس بنز عهده دار بود و نام او، نامی است پر آوازه در دنیای طراحی صنعتی.

عکسی که از آقای «جوزف مولر» ملاحظه می کنید در یکی از سالهای دهه ۱۹۶۰ از او گرفته شده که نشانگر مردی است پیر با چشمانی نافذ که حاکی از هوش سرشار است. این تصویری رسمی از «جوزف مولر» است که در آرشیو کمپانی دایملر کرایسلر نگهداری می شود و از اسناد بسیار ارزشمند این کمپانی معظم بشمار می رود. البته عکسهایی توسط فرزندان مولر از او به یادگار مانده که بیشتر نشانگر زندگی خصوصی این فرد بزرگ است. جوزف مولر یک طراح صنعتی بود که به دلیل قابلیت ها و توانایی های ذاتی به ریاست بخش مهندسی کمپانی دایملر کرایسلر رسید. بسیاری بر این عقیده بوده که نباید او را یک هنرمند به حساب آورد بلکه فردی بود که دنبال ایده های ناب و منحصر به فرد بود و در این راه به موفقیت های زیادی رسید. در بیست و هفتم آگوست سال ۱۹۰۰ متولد شد. پدرش یک مالک در سرزمین باواریا بود و اگر قرار بود همه چیز براساس سنت انجام گیرد میبایست او نیز به جرگه مالکان و زمین بازان می پیوست.

پدر او فردی بسیار دیکتاتور بود و حاضر نبود در خصوص آینده شغلی پسرش به چیزی غیر از زمین و کار بر روی زمین فکر کند. اما خیلی زود با توجه به فیزیک بدنی ظریف او پی می برد که جوزف اصولاً برای کارهای سخت روی زمین ساخته نشده است و همان مدت محدودی که به کار در مزرعه مشغول بود کمر و ستون فقرات او دچار انحنایی شد که تا آخر عمر برای وی مسئله ساز گردید، و این موضوع بسیار او را عذاب می داد.

اما برخلاف پیش بینی های اطبا که حداکثر عمر او را ۶۰ سال پیش بینی کرده بودند او تقریباً در سن ۹۴ سالگی چشم از جهان فرو بست .

یکی از همکاران سابق او بیاد می آورد که آقای مولر انتظاراتش هم از خودش بسیار زیاد بود و هم از همکاران و کارمندانش ولی با این حال همگان او را در کارش قبول داشتند چون در عین اینکه انسان بسیار سخت گیری بود ولی مهربان و سخاوتمند بود. در طول مدتی که او بر روی زمین کار می کرد همواره در تفکراتش ماشینی را تجسم می کرد که قادر بود بر روی زمین وهمینطور در هوا حرکت کند و حتی تصاویری از آنرا نیز بر روی کاغذ کشید.

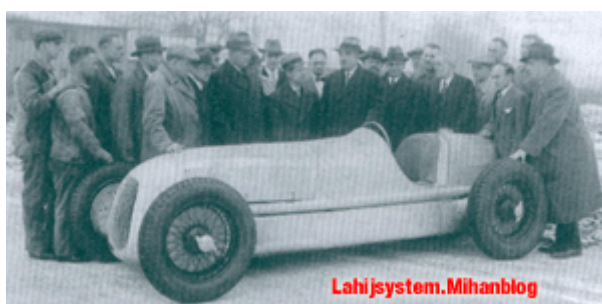
اتومبیل مرسدس طراحی شده توسط «جوزف مولر» در اواخر سال ۱۹۴۰

«جوزف مولر» تحصیلات خود را در مقطع دبیرستان در سال ۱۹۲۰ با اندکی تأخیر به دلیل انجام خدمت سربازی به پایان رساند. او همانند یکی از دوستان نزدیکش به نام آقای «فریتس نالینگر» در ابتدا علاقه مند به هواپیما بود و معمولاً دانش آموزان پسر علاقه مند هستند که مهندس هواپیما شوند اما به فاصله اندکی بعد از جنگ جهانی اول تمایلات اولیه فروکش کرد و این شهروند جوان باواریایی از هوا به زمین آمد و تحصیل در رشته مهندسی اتومبیل را آغاز نمود. قابلیت ها و توان بسیار بالای «جوزف مولر» بلافاصله شکوفا شد. توانایی های مولر مجموعه ای شامل دیدگاه های مهندسی، قضاوت های صحیح هنری، در نظر گرفتن و احساس مسائل عملی و پیگیری زیاد کارها بود.

مدیر کمپانی جدید التأسيس دایملر بنز AG بلافاصله این قابلیت ها را تشخیص داده و آقای مولر را در بخش مهندسی شاسی به کارگمارد. این مقطع از زندگی حرفه ای آقای مولر بدان معنی بود که ایشان فعال می بایست قسمت عمده ای از ایده های خود را به حالت تعلیق درآورد.

از اولین وظایف این مهندس جوان طراحی اکسل برای تولیدات کمپانی بود که نمونه های موجود بسیار کهنه و قدیمی شده بودند.

نخستین موقعیت هایی که برای وی پیش آمد که توانست قابلیت های خود را به منصفه ظهور برساند در رابطه با مدل های مرسدس ۱۷۰ و مرسدس ۱۳۰ در مرحله اول و مدل مسابقه ای W25 در مرحله بعدی بود. در مورد ایشان اظهار می شود که او هیچگونه علاقه ای به اتومبیل های کوچک و انواعی که موتور آنها در عقب باشد نداشت. در سال ۱۹۳۴ او دو طرح خاص را از خود ارائه داد که یکی از آنها دارای موتوری بود که بحالت عمود نسبت به محور طولی اتومبیل و در عقب آن قرار گرفته بود و دومی در جلو نصب شده بود. چنین طرح و چیدمانی از موتور بیست و پنج سال بعد از آن نخستین بار توسط اتومبیل انگلیسی مینی مایر مورد استفاده قرار گرفت.

مدل مسابقه W25

یکی از موضوعات بسیار جذاب در تمام طول زندگی حرفه ای برای آقای مولر موضوع آیرودینامیک بود و اولین موفقیت او در این زمینه کسب رکورد سرعت حرکت زمینی در سال ۱۹۳۴ با اتومبیلی با طرح آیرودینامیکی بود. در آن سال آقای «رودولف کارچیولا» در پیست مسابقه گیون واقع در مجارستان با اتومبیلی که در تصویر ملاحظه می کنید توانست به حداکثر سرعتی معادل ۳۲۰/۸۵۵ کیلومتر در ساعت دست پیدا کند.

کسب رکورد سرعت حرکت زمینی با اتومبیل فوق در سال ۱۹۳۴ حاصل شد.

جالب توجه اینجا است که چند سال بعد که آقای مولر طرح بدنه آیرودینامیک با مقیاس یک پنجم را برای اتومبیل های تولید انبوه مرسدس آماده کرد چندان مورد استقبال واقع نگردید و آقای ویلهلم کینرل که در آن زمان رئیس هیئت مدیره کمپانی بود آنرا مردود شناخت .

یکی دیگر از موفقیت‌های بسیار ارزنده آقای مولر طراحی شاسی لوله ای قیفی شکل تحت پروژه ایکس تایپ بود که بعداً در مدل v170 مورد استفاده قرار گرفت . این مهندس عالی مقام از دوران دانشجویی خود می دانست که چنانچه شاسی را به صورت قیفی شکل تولید کند هم از وزنش کاسته می شود و هم سختی و مقاومت آن بالا می رود. از دیگر اقداماتی که در مورد شاسی انجام داد حذف جوش کاری در طول های زیاد بود. چرا که اصولاً جوشکاری زیاد باعث از شکل افتادن شاسی می گشت و ضمناً نیاز به پرداخت و سنگ کاری برای اصلاح ظاهر آن وجود داشت.

در طول جنگ دوم جهانی «جوزف مولر» اقدام به طراحی خودروهای بیابانی بزرگ و همینطور کامیون هایی نمود که دماغه کوتاهی داشتند. دوران پایان جنگ را در خانه پدری خود گذراند و در تابستان سال ۱۹۴۵ به شهر «اونترتورک هایم» بازگشت و در محل یک کارخانه شکلات سازی متروکه، اقدام به تأسیس دفتر نمود. در اوایل سپتامبر ۱۹۴۵ نوعی خودروی سواری را طراحی کرد که دارای موتور چهار سیلندر آنهم در جلو بود که حجم آن ۱/۲ لیتر و از نوع پیستونی و آرایش خورجینی داشت و در سال ۱۹۴۸ طراحی یک اتومبیل بسیار لوکس را با موتور ۵/۴ لیتری به پایان رساند. علیرغم آنکه طرحهای ارائه شده توسط مولر در دوران بعد از جنگ به مرحله تولید نرسید اما ایده ها و نظرات او تأثیر بسزایی برای تمامی تولیداتی داشت که بعد از خاتمه جنگ از کارخانجات خودروسازی خارج می شدند.

آقای «مولر» در دورانی که ریاست بخش مهندسی کمپانی مرسدس بنز را عهده دار بود مرسدس ۶۰۰ و روند طراحی و تولید آنرا زیر نظر داشت . علاوه بر آن مدلهایی مانند w109 و w108 و همینطور پاگودا از دیگر مدلهایی بودند که تحت سرپرستی او شکل گرفتند. اما بدون هیچ تردیدی بزرگترین موفقیت مولر طراحی و تولید مرسدس ۱۸۰ باکمک «فریتس نالینگر» بود و اتومبیل های مرسدس 8 STORKE از سری آخرین اتومبیل هایی بودند که مولر قبل از بازنشستگی یعنی در سال ۱۹۶۷ در جریان طراحی و تولید آنها بود. بعد از بازنشستگی آقای مولر به دریاچه «چیچ سی» رفت و در آنجا سکنی گزید و طراحی یک دوچرخه قوس دار را آغاز نمود. این دوچرخه دارای مرکز ثقل بسیار پایینی بود و از یک سیستم حرکتی بسیار پیشرفته برخوردار بود و برخلاف دوچرخه های دیگر که سوارکار پدالها را به حرکت دورانی در می آورد، حرکت پدالها به صورت جلو و عقب یا رفت و برگشتی بود. این دوچرخه آخرین ابداع آقای مولر بود که مجله معروف اشترن پیش بینی می کرد که در آینده دوچرخه ها دارای چنین سیستم حرکتی خواهند شد. آقای مولر در ماه آوریل سال ۱۹۹۵ در «پرین» چشم از جهان فرو بست .

برگردان و نوشته: مهندس کیوان بنی هاشمی

تنظیم: لاهیج سیستم